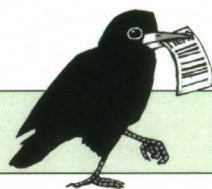

Korte Mededelingen

Symposium Ambachtelijk Werken met Wilde Vogels

Donderdag 27 april 2006 te Utrecht
 Als gevolg van een uniek samenwerkingsverband tussen organisaties betrokken bij de vangst van wilde vogels en medewerkers van de universiteiten van Utrecht, Groningen en Rotterdam, het Nederlands Instituut voor Ecologisch Onderzoek en Alterra Wageningen, zal op donderdag 27 april 2006 op de Faculteit der Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht een symposium worden gehouden over het werken met in het wild levende vogels. De organisatoren willen het hedendaagse belang van traditionele vogelvangmethoden onder de aandacht brengen.

Ambachtelijke veldwerkers, zoals valkeniers, eendenkooikers, ganzenflappers en wilsterflappers, zullen hun ambacht toelichten. In het middagprogramma zal aandacht worden geschonken aan het cultuurhistorisch belang, het natuurbeschermingsbelang, het wetenschappelijk belang, de wetgeving en het belang voor de volksgezondheid.

Het symposium wordt gehouden in de grote collegezaal van het Androclusge-

bouw van de Faculteit der Diergeneeskunde, Yalelaan 1 te Utrecht.

Ambacht en wetenschap

Vroeger was het vangen van, of werken met, wilde vogels een aangelegenheid die bijdroeg aan het levensonderhoud van de vogelvangsters. Meestal werden de vogels voor consumptie gevangen. Valkeniers vingen de valken voor de Europese vorstenhoven ten behoeve van de valkerij. Tegenwoordig wordt vooral de cultuurhistorische waarde gezien als bestaansgrond voor de nog toegepaste vangmethoden. Het belang voor wetenschap en natuurbescherming wordt vaak niet onderkend.

Onderzoek naar vogelgriep

Een goed voorbeeld van het volksgezondheidsbelang van de activiteiten van kooikers en ganzenflappers zijn de actuele ontwikkelingen rond de vogelgriep. Door het ringen van vogels en het maken van uitstrijkjes van de cloaca worden respectievelijk de trekroutes van de vogels vastgesteld en wordt de aanwezigheid van influenzavirussen bij vogels nauwlettend

gevolgd. De bekende viroloog prof. Ab Osterhaus zal dit tijdens het middagprogramma nader toelichten.

Maatschappelijk belang en wetgeving
Vooral door de belangstelling van wetenschappers en vanwege het belang ervan voor de natuurbescherming zijn de oude ambachten en traditionele vogelvangmethoden nog steeds springlevend. Continue praktijkervaring en overdracht van kennis naar nieuwe generaties zijn essentieel. Het uitsterven van deze ambachten heeft gevolgen voor de volksgezondheid en het natuurbehoud. Doel van het symposium is om het belang van de (wettelijke mogelijkheid van de) continuïteit van traditionele vogelvangmethoden te onderstrepen.

Manifestaties, excursies en informatiemarkt

Tijdens het symposium zullen de betrokken verenigingen ook diverse aspecten van hun oude ambachten tentoonstellen. Voor deelnemers aan het symposium bestaat bovendien de mogelijkheid om zich in te schrijven om op later vast te stellen data aanwezig te zijn bij traditionele vogelvangmethoden in een veldsituatie ofwel een jacht met jachtvogels bij te wonen. In het Jachtmuseum te Doorwerth zal ook aandacht worden besteed aan de traditionele vangmethoden.

Programma

Ochtendprogramma: het ambacht

- 09.00 uur: Ontvangst (koffie/thee);
- 09.30 uur: Welkomstwoord dagvoorzitter (*Sjeng Lumeij*, Specialist vogelgeneeskunde – Universiteit Utrecht);
- 09.35 uur: Opening;
- 09.55 uur: Valkerij (*Jan Meijvogel*, voorzitter Nederlands Valkeniersverbond Adriaan Mollen);
- 10.15 uur: Ganzenflappen: ganzenvangst vroeger en nu (*Kees Polderdijk*, voorzitter Vereniging van Ganzenvangers);
- 10.35uur: Eendenkooi en kooibedrijf: eeuwenoud ambacht, functioneel voor eigentijdse belangen (*Désiré Karelse*, voorzitter Eendenkooi Stichting);
- 10.55 uur: Pauze (koffie/thee) Bezoek informatiemarkt;
- 11.25 uur: Wilsterflappen: de slagnettenvangst van Goudplevieren met levende lokvogels (*Joop Jukema*, voorzitter Vereniging het Friesche Vogelvangersbelang);
- 11.45 uur: Vogelvangst op vinkenbanen (*Hans Vader*, ringer);
- 12.20 uur: Weidevogelbeheer en nestbescherming: Natuurbeheer en verstandige benutting (*Johan Dijkstra*, voorzitter Vereniging van Weidevogelbeheerders Vanellus vanellus);
- 12.40 uur: Lunch en Bezoek informatiemarkt.

Middagprogramma: de maatschappelijke context

- 14.00 uur: Hebban olla vogola. Verande-

Een oude eendenkooi in bedrijf.
(Bron: website www.wildevogels.nl).

Een zojuist gevingde Canadese Gans krijgt zijn vrijheid weer terug. Het vangen van wilde ganzen is tegenwoordig alleen nog maar toegestaan ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek. Voor het vangen wordt gebruikgemaakt van slagnetten. De methode vraagt veel specialistische kennis die men alleen in de praktijk op kan doen.
Foto: Rob Kole.

ringen in de beleving van vogels vanaf de middeleeuwen (*Ignaz Matthey*);
14.20 uur: De huidige wetgeving in relatie tot vogelvangst in een historisch perspectief (*Annelies Freriks*, hoogleraar Dier en Recht, Universiteit Utrecht);
14.40 uur: Het belang van het vangen van wilde vogels voor het ringonderzoek (*Arie van Noordwijk*, hoogleraar Populatie-ecologie, Nederlandse Ringcentrale, Vogel-trekstation Arnhem, Instituut voor Ecologisch Onderzoek, Heteren);
15.10 uur: Het ecologisch belang van eendenkooien (*Anny Beckers*, ecooloog, Zuid-Hollands Landschap);
15.30 uur: Pauze (koffie/thee) Bezoek informatiemarkt;
16.00 uur: Het belang van het vangen van wilde vogels voor toegepast en fundamenteel populatie-ecologisch onderzoek (*Theunis Piersma*, hoogleraar Dierecologie, Universiteit Groningen);
16.20 uur: Het belang van het vangen van wilde vogels voor de volksgezondheid (*Ab Osterhaus*, hoogleraar Virologie, Erasmusuniversiteit Rotterdam);
16.40 uur: Het belang van het vangen van wilde vogels voor het agrarisch natuurbeheer (*Bart Ebbinge*, Alterra Wageningen);
17.10 uur: Beleidsvisie voor de toekomst. Welk perspectief is er voor de ambachtelijke vogelvangst in relatie tot maatschap-

pelijke ontwikkelingen?;
17.30 uur: Paneldiscussie onder leiding van dagvoorzitter;
18.10 uur: Slotwoord dagvoorzitter.

Avondprogramma: bezoek informatiemarkt, borrel en lopend buffet
18.15 uur: Borrel;
18.45 uur: Lopend buffet;
20.00 uur: Sluiting.

Inschrijven

Deelnemers dienen zich vooraf in te schrijven. Nadere informatie over inschrijving is te vinden op <http://www.wildevogels.nl>. Op deze website vindt u een elektronisch inschrijfformulier. U kunt ook contact opnemen met Symposium Wilde Vogels, p/a SBNL, Postbus 159, 3960 BD Wijk bij Duurstede, e-mail wildevogels@sbnl.nl, telefoon (0343) 59 15 93. Voor overige informatie kunt u contact opnemen met de secretaris van het organisatiecomité, Désiré Karelse, e-mail wildevogels@eendenkooi.net, telefoon (030) 688 18 45.